

Юрій Воробей:

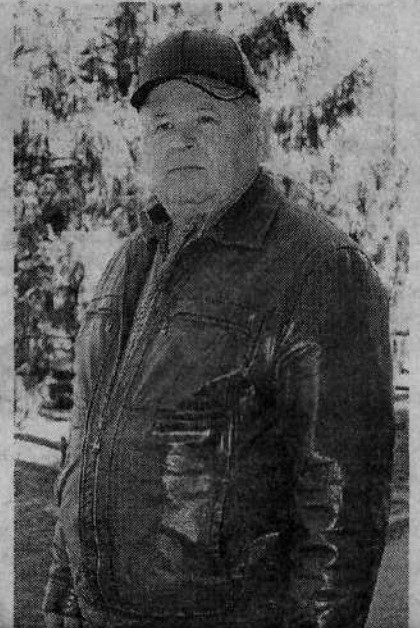
“Із заповзятістю працював під час ліквідації аварії, не усвідомлюючи тоді, на яку небезпеку наражався”

Чорним птахом облетіла світ 34 роки тому звістка про Чорнобильську трагедію. 26 квітня 1986 року – сумний день у нашому календарі. Аварія забрала життя багатьох людей, понівечила їх долі, завдала шкоди екології. Хто вони, ліквідатори, люди, котрі, не шкодуючи власного життя, рятували людство від біди? Багатьох, на жаль, вже нема поряд з нами, а ті, хто лишився, втратили здоров'я. Згадуємо про них щороку напередодні цієї сумної дати, а потім забуваємо, залишивши наодинці зі своїми проблемами.

Наш кореспондент зустрівся з одним із тих, хто брав участь у ліквідації аварії на ЧАЕС. Ось що розповів **Юрій Воробей**

- Народився я у селі Вітковичі Березнівського району в дружній багатодітній родині, якій Господь дарував семеро дітей. Тато з мамою працювали в колгоспі і змалечку привчали нас, дітей, до праці. У 1979 році закінчив середню школу. Строкову службу ніс в м.Єсеннік (Чехія) в окремому батальйоні хімізахисту центральної групи військ. Після звільнення в запас одружився на вродливій дівчині Лесі Гаврилюк. У 1983 році переїхали в м.Костопіль, влаштувалися з дружиною на завод Будінструмент. Спочатку працював у будівельній бригаді, згодом став бригадиром. Життя йшло у звичайному руслі до аварії на ЧАЕС.

Пригадую, як вночі з 13 на 14 травня працівники військкомату сповістили про прибуття на 9 год. ранку з речами до комісаріату. Про причину виклику ніхто не по-

70 осіб. Привезли нас до військової частини в Городище. Там ми пробули добу. Роту хімзахисту очолив майор Севастьянов. Він і зачитав наказ про те, що нас направляють на ліквідацію наслідків Чорнобильської трагедії. Я був хіміком-розвідником, дозиметристом. Видали усім військову форму, розподілили по машинах, і ми відправилися в бік Чорнобиля.

Привезли нас в село Оране Київської області. Там створили військове містечко, поставили намети, в яких ми і жили. Моїм завданням було визначати рівень радіації на станції. Нас підвозили туди на цілодобове чергування. При собі мали дозиметри - накопичувачі радіації, за норму визначили 25 рентген. Коли отримували такий рівень опромінення, тоді нас невеликими групами із 3-4-х осіб відправляли додому.

Я пробув місяць, здійснив 15 виїздів на станцію. Були й такі моменти, що хлопці не встигали відпочити, а через відсутність заміни їх знову направляли вимірювати рівень радіації. Заміри робив на 4-х ділянках (*не раз стрілку зашкалювало*), а потім виводив середнє арифметичне. Від тривалого перебування в зоні зараження можна було втратити свідомість. Лікарі нас регулярно оглядали. Після того, як ми виконували свою роботу, група хіміків проводила дезінфекцію кожного метра станції, зокрема й машинного залу. Спецодяг змінювали по 2 рази на добу, перед поверненням до військового містечка приймали душ, вимірювали рівень опромінення. Намагалися довго не перебувати у тих місцях, де зашкалювало. За день, бувало, здійснювали по 5 виходів у зону зараження і поверталися до спеціально обладнаної при вході на станцію чергової частини, де можна було перепочити.

Разом зі мною був костопільча-

рив, а коли хлопці отримали велику дозу опромінення, а заміни їм не було, то і Микола здійснював заміри. Взагалі дуже багато людей і техніки було задіяно на ліквідації наслідків аварії, і кожен із них виконував свої функції. Пригадую, що тунель під реактором проклали шахтарі з Донецька, щоб потім його можна було залити рідким азотом і бетоном. Робота ця була надзвичайно тяжкою і небезпечною. Я також вимірював там, у тунелі, рівень радіації, щоб шахтарі не отримали великої дози. А працювати вони могли по 5-10 хвилин, а ті, хто на даху реактора знімали графіт, - взагалі по хвилині. Спочатку роботи знімали уламки графіту, а коли техніка не витримувала, стали задіювати людей. Тепер не уявляю, звідки ми брали сили, були заповзяті, не шкодували себе. Звісно, молодь, переважно хлопцям було по 24-26 років. Тоді не усвідомлювали, на яку небезпеку наражалися. А в багатьох ж були вже сім'ї і діти маленькі. Після кожної зміни дуже стомлювалися, бувало, що й голова паморочилася...

Пригадую, як підійшов до мене один із науковців, що там також працював, і промовив: *"Ой, хлопці, як мені вас шкода, і вашого кучерявого волосся також"* і подивився на мене. А ми тоді і не уявляли собі, що буде з нашим здоров'ям. Працювали, та й годі.

Із сумом згадуємо щороку в цей скорботний день хлопців-героїв, яких вже нема поруч з нами, тих, хто ціною власного життя захищав людство від чорнобильського лиха. Вічна їм пам'ять, а нам, живим, гірким полином спливають у спогадах час від часу ті трагічні події, що довелося пережити. Вони - як заклик людству - не допустити нової катастрофи.

Спілкувалася

Анна НАДЕЖДИНА